

A SZEJ Nyugdíjas Választmányának Programja 2019-2020

Tájékoztató

A magyar társadalom elöregedése is tény. Ahhoz, hogy az emberi méltóságnak megfelelő anyagi körülmények között éljen az idős ember (Eur. Szoc. Jogok Pillére, 15.§), azért kell dolgoznunk, hogy a nyugdíjak vásárló értékének karbantartásán és a jelenleg biztosított juttatásokon felül az idősödő emberek betegségmegelőzése, a betegségek gyógyításának, rehabilitálásának és ápolásának fejlesztése elsőrendű fontosságú.

A SZEJ Nyugdíjas Választmánya követeli, hogy az időseket hátrányosan érintő törvények helyett olyan jogszabályokat alkossanak, amelyek lehetővé teszik, hogy a nyugdíjasok jövedelmének növekedése a munkabérekhez kapcsolódó mértékű legyen.

A SZEJ Nyugdíjas Választmánya elfogadhatatlannak tartja, hogy a ma érvényben lévő, említett törvények mellett a régebben megállapított nyugdíjak évről-évre egyre nagyobb mértékben elmaradnak a nettó átlagkeresetektől, sőt a velük azonos biztosítási teljesítményt (valorizált nettó kereset, szolgálati idő) nyújtók mostani induló nyugdíjától is. A nyugdíjakat érintő hátrányos törvények fenntartása a jelenben és a jövőt tekintve is igazságtalan és elfogadhatatlan.

Csak a statisztikai inflációnak megfelelő mértékű nyugdíjemelés az alacsonyabb nyugdíjjal rendelkezőknél abszolút, a többiekénél relatív elszegényedéshez vezetett. Ennek a helyzetnek a megváltoztatását folyamatos célnak tekintjük. Ehhez elsősorban a nyugdíjasok valódi érdekeit képviselő, azokért hatásosan fellépő, nem csak hatáskör nélküli ál-érdekképviselőre van szükség. Ennek megfelelően a jelenleg működő és hatáskör nélküli Idősek Tanácsa* felváltása lenne az egyik cél. Az MSZSZ, SZEJ, NYOK, NYOSZ, Nyugd. Parlament Egyesület októberben létrehozta a Nyugdíjas Szervezetek Egyeztető egyesült erővel (NYUSZET), amely fog dolgozni.

Az Európai Unió a 2012-es évet az „Idősek Nemzetközi Évének” nyilvánította, nagyon sok olyan célt fogalmazott meg, melyek megvalósítása feltétlenül szükséges a nyugdíjasok életminőségének javításához. Ennek alapján számos feladat végrehajtását folyamatosan követeljük a mindenkori kormányunktól:

1. Az Országgyűlés alkossa meg az idősek jogait és szociális biztonságát szavatoló „Idősügyi Törvényt”.
  - Ez valódi társadalmi párbeszédre épüljön, azaz pártoktól független szakértők és a nyugdíjasok érdekvédelmi képviselői készítsék a javaslatot.
  - Elvárjuk, hogy ne döntsön a Kormány a nyugdíjasokat érintő kérdésekről előzetes nyugdíjas egyeztetés nélkül.
  - Ha a kormány továbbra sem hajlandó az érdemi társadalmi párbeszédre (mint eddig), akkor a többi nyugdíjas szövetségekkel együtt ezt tovább követeljük.
2. Feladatunk - a nyugdíjasok más érdekvédelmi képviselőivel egyeztetve - az Idősügyi Stratégia átdolgozása, alkalmazása.
3. Célkitűzéseink, az életminőség javítása érdekében:
  - az egészségben eltöltött nyugdíjas évek számának növelése,
  - az időskori jövedelembiztonság megteremtése
  - az aktív munkából nyugdíjba vonulás feltételeinek gondozása,

- az aktív nyugdíjas élet lehetőségeinek fenntartása,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősek szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- a közsféra nyugdíjasai munkavégzése korlátozásának feloldása,
- az idősek hátrányos megkülönböztetésének megállítása.

Fenti célkitűzéseink egybeesnek az Európai Szakszervezeti Szövetség (ETUC) és az EuroBusiness, munkáltatók szövetségével 2016. decemberében aláírt „Önálló Megállapodás az Aktív Idősödés és a Generációk Közötti Szolidaritás” nevű dokumentumával amelyet az EU Bizottság elfogadott .

Sajnálatosan – és erőfeszítéseink ellenére – a kormány illetékeseivel nem sikerült eddig észrevehető változtatást elérni. Természetesen az ilyen irányú érdekvédelmi tevékenységünket itthon és európai szinten is folytatjuk, ahol többet tudtunk már is elérni.

III. A nyugdíjak

Élesen ellenzünk minden fajta nyugdíjcsökkentést. A nyugdíjak felzárkóztatása, emelése állami feladat. Elfogadhatatlan, hogy ezeket a felzárkóztatási költségeket a nyugdíjasokra terheljék.

Az Idősügyi Stratégiában elfogadottaktól eltérő, a nyugdíjakat érintő, többségében hátrányos és igazságtalan jogszabályokat és törvényeket alkottak az elmúlt években. Ezeket feltárjuk és összefogva más szakszervezeti konföderációk nyugdíjas rétegszervezeteivel a korrigálásra kezdeményezést teszünk.

1. A nyugdíjak értékállóságának megőrzéséért, növeléséért követeljük, hogy:
  - az évenkénti emelés a nettó átlagkereset növekedésével azonos arányú legyen,
  - az un. valós *nyugdíjas fogyasztói kosarat vegyék figyelembe*, tartalmát évenként
  - vizsgálják felül,
  - Emeljék az öregségi teljes jogú nyugdíjakat legalább a nettó minimálbér 65%-ra, és a továbbiakban fokozatosan közelítsék az alacsony hazai nyugdíjakat az EU átlagához!
  - az induló *reálnyugdíj értéke* az életkor előre haladtával *nem romolhat*.
2. A jelenlegi diszkriminatív rendszer megszüntetéséért állítsák vissza a
  - *korengedményes nyugdíjazás lehetőségét*, valamint
  - *a baleseti rokkantsági nyugdíjakat*.
3. Indítványozzuk, hogy az *özvegyi nyugdíjjogosultság feléledésének határidejét állítsák vissza 15 évre*, ezt a nyugdíjkorhatár felemelése indokolja.
4. A Kormány dolgozzon ki:
  - a régebben nyugdíjba mentek részére *méltányos nyugdíj korrekciós programot*,
  - igazságos, arányos nyugdíjrendszert. A jelenlegi igazságtalan – egyrészt milliós nyugdíjakat és más részről szégyenteljesen alacsony időskori jövedelmeket eredményező – rendszert haladéktalanul meg kell reformálni;

- Emeljék az öregségi teljes jogú nyugdíjakat legalább a nettó minimálbér 65%-ára és a továbbiakban fokozatosan közelítsék az alacsony hazai nyugdíjakat az EU átlagához!
- Állítsák vissza a nyugdíjplafont, olyan - a reáljövedelmek, valamint az átlagos nyugdíjak változását követő, dinamikus -- felső határolással, ami a jelenlegi túlzó aránytalanságokat orvosolja, a nyugdíjasok társadalmi integrációját szolgálja.

IV. Egészségügy

1. Követeljük a *szűrővizsgálatok széleskörű kiterjesztését*, a betegségek megelőzését azért, hogy az egészségesen eltöltött időskori évek száma növekedjen. Az idős, gyakran egyedül élő beteg emberek ápolása elsődlegesen egészség fenntartási és csak másodlagosan szociális feladat. Az otthoni ápolás, a rehabilitáció személyi és technikai fejlesztése soron kívüli állami feladat. (FERPA egyik akciós terve!)
2. A méltó időskor érdekében a fogászati ellátást meg kell változtatni, ebben legyen előnyük az időseknek. *A fogpótlás 85%-os támogatásával* csökkenthetők a belgyógyászati panaszok.
3. Az időskorban a kórházi ellátásnál a várakozási, *sorban állási idő érezhető mérséklése a halálozás csökkentése érdekében követelmény.*

V. Szociális ellátás

1. Megszerzett jogként – követeljük, hogy a kedvezményes utazási költségeket semmilyen burkolt módon ne emeljék, *szüntessék meg a már bevezetett utazási korlátozásokat.*
2. Az időskori gondozást, a házi ellátást -- különösen az egyedül élők esetében -- az alapellátás keretében sürgősen, teljes körűen meg kell valósítani. Idősothonok létesítése, a meglévők felújítása, az elfogadhatatlan, helyenként emberhez nem méltó körülmények felszámolása állami és önkormányzati feladat.
3. Anyagi és technikai feltételek biztosítása az idősek életfogytig tartó tanulásához az állam vállalt feladata, a lehetőségekről mindig adunk tájékoztatást.
4. A társadalomnak biztosítani kell *az idős népesség részére a megfelelő lakhatás, a lakástámogatás, a megélhetés és az egészségügyi ellátás európai polgárhoz méltó színvonalát.* (Eur. Szoc. Jogok Pillére). Az erre irányuló minden hazai és nemzetközi kezdeményezést támogatunk.
6. *Továbbra is nélkülözhetetlennek tartjuk a nyugdíjasok üdülésének állami támogatását.*

VI. Munkavállalás, társadalmi élet

1. Folyamatos képzés szükséges azért, hogy az idősek ismét bekapcsolódhassanak a minőségi alkalmaztatásba. Olyan munkakörülményeket kell teremteni, amelyek alkalmazkodnak az idősödő munkavállalók készségeihez, képességeihez és lehetővé teszik a felhalmozódott tudás és tapasztalat továbbadását a fiatalabbaknak. (ETUC megállapodás végrehajtásának figyelemmel követése)

2. A SZEK Nyugdíjas Választmánya nagyon fontosnak tartja, hogy az *időskorúak, a nyugdíjasok részt vegyenek a társadalmi élet minden területén* koruknak és érdeklődésüknek megfelelően. Ennek érdekében napi tájékoztatást adunk minden fontos eseményről elsősorban a nyugdíjasokat érintő témákról.

- Kulturális, szakszervezet politikai és szociális felvilágosítással szolgálunk a nyugdíjasaink részére, ami a *kirekesztés és az idősek elszigetelése ellen hat.*

3. Szélesíteni kellene a különböző országos médiában (rádió, tv, napilapok, közösségi oldalak) nyugdíjasaink megszólalási lehetőségeit, hogy a társadalom jobban megismerje problémáinkat, elvárásainkat, reményeinket. Ennek a SZEK részéről még vannak hiányosságok, bár a médiában megszólalókat mi is felkészítjük.

4. Amint említettem, Nyugdíjas Választmányunk az időseket, a nyugdíjakat érintő kérdésekben együttműködik a magyar szakszervezeti konföderációk hasonló szervezeteivel, mint a Nyugdíjasok Országos Képviseletével (NYOK), a Magyar Nyugdíjasok Egyesületeinek Országos Szövetségével (NYOSZ) és a Nyugdíjas Parlament Egyesülettel.

VII. Nemzetközi tevékenység

Nyugdíjas Tagozatunk egyik alapvető feladatának tartja a jövőben is a nyugdíjasok nemzetközi szervezeteivel való együttműködést, kiemelten az ETUC-al (*EUROPEAN TRADE UNION CONFEDERATION*) és az Európai Nyugdíjasok, Időskorúak Szövetségével a FERPA-val (*FÉDÉRATION EUROPÉENNE DES RETRAITÉS ET DES PERSONNES ÂGÉES*), amely szervezetek partnerként részt vesznek az Európai Unió szociális vitájában, ahol így áttételesen mi is részt veszünk. Szorgalmaznánk a kétoldalú nemzetközi kapcsolatok kialakítását a tapasztalatok átvételére. (Elsősorban szlovák és osztrák (ÖGB) nyugdíjas szervezettel)

A fent felsorolt terveink egy részét beépíthettük a FERPA törekvéseinek listájába. Tekintettel arra, hogy az európai uniós lakosság mintegy negyede 65 éven felüli életkorú, ezért uniós szinten sok követelésünk bekerült az EU ajánlásai közé (pl. az Európai Szociális Jogok Pillérébe). Természetesen a megvalósítás a tagállamok hatáskörébe, kormányaiktól függ, de ennek az elismertetése a mi feladatunk.

VIII. További célok

A SZEK Nyugdíjas Választmánya a saját programjában megfogalmazott célok elérése és megvalósítása érdekében a feladattervét évenként felülvizsgálja.

Az alábbi munkabizottságokat hozzuk létre:

1. közgazdasági, jogi kérdések
2. egészségügy, gondozás
3. oktatás, szabadidő eltöltés, kultúra
4. szervezési
5. nemzetközi kérdések.

2019-ben a Nyugdíjas Választmány november folyamán választmányi értekezletet tart.

Résztvevő: 15 fő

Kérésünk: pogácsa, kávé, víz, délben szendvics a részükre költség:

2020-ban tervezett:

- FERPA főtitkár látogatása januárban

Kérésünk: Vacsora, ebéd (konf. elnökökkel, EU parl. képvis., OGY szoc.biz. elnökkel való találk.) költség: MASZSZ-al közösen

- Nyugd. Választmány ülése márc.-ápr.
  - o Résztvevők: 15 fő
  - o Kérésünk: pogácsa, kávé, víz, délben szendvics a részükre
  - o költség:

- Nyugdíjas ügyekről tájékoztatás, ismeret bővítés szélesebb körben meghívott előadókkal (25-30 főnek) szept.-okt. folyamán
  - o Kérésünk: pogácsa, kávé, víz
  - o költség:

- Szakszervezetek nyugdíjas vezetőivel való 2 értekezlet (10 fő)
  - o Kérésünk: pogácsa, kávé, víz
  - o költség:

-----

* 712/2014. (XII. 5.) Korm. határozat az Idősek Tanácsáról

3. A Tanács

a) elnöke a miniszterelnök, akit akadályoztatása esetén a Tanács alelnöke helyettesít,

b) alelnöke az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és ifjúságügyért felelős államtitkára,

c) tagjait - tizenkét főt - a miniszterelnök kéri fel részben az idősügy területén működő civil szervezetek javaslata alapján, részben a tudományos élet, a demográfia, a szociálpolitika, a helyi önkormányzatok, a vallási közösségek és a civil szervezetek szakemberei közül.

4. A Tanács megbízatása megszűnik a Kormány megbízatásának megszűnésével. A Tanácsot a megbízatásának megszűnését követő hatvan napon belül újjá kell alakítani.

Az Idősek Tanácsa:

